

BỊ LOẠI TRỪ

Mùa Chay là thời gian thuận tiện để chúng ta tập trung suy niệm mầu nhiệm khổ nạn của Chúa Giê-su Ki-tô. Chúng ta suy niệm cuộc thương khó của Ngài bằng nhiều cách, không phải để cảm thương Chúa, mà để thẩm định cái giá lớn lao, đắt đỏ của ơn cứu độ. Thánh Phao-lô đã viết, "Anh em đã được cứu chuộc bằng một giá rất đắt" (1 Cr 6,20).

Hôm nay, hai bài đọc Kinh Thánh, một kể về câu chuyện trong gia đình, một là dụ ngôn về những tá điền vườn nho. Tôi xin mượn một động từ ở thể thụ động để diễn tả chính Chúa Giê-su qua các hình ảnh trong hai bài đọc này: *Bị loại trừ*.

Thứ nhất, Chúa Giê-su bị loại trừ nơi ông Giu-se

Bài đọc thứ nhất trích từ sách Sáng Thế. Đây là câu chuyện gia đình ông Gia-cóp, giữa Giu-se và các anh em khác. Câu chuyện xoay quanh sự ghen ghét. Vì sao? Ông Ít-ra-en (Gia-cóp) yêu Giu-se hơn tất cả các con, vì ông đã già mới sinh được cậu. Ông may cho cậu một áo chùng dài tay.

Các anh em thấy cha yêu Giu-se hơn, thì sinh lòng ghen ghét, không nói năng tử tế với cậu. Cái áo chùng dài tay là dấu chỉ tình yêu của cha, nhưng lại là nguyên nhân của sự tức tối, bức dọc, "ngứa mắt". Mỗi lần nhìn thấy là "ngứa mắt".

Một lý do khác khiến anh em Giu-se không tử tế với cậu được, đó là những giấc mơ Giu-se kể. Chúng ta còn nhớ hai giấc mơ. Một giấc mơ về những bó lúa. Giu-se nói: "Bó lúa của em vươn dậy, đứng thẳng lên, còn những bó lúa của các anh bao chung quanh và sụp xuống trước bó lúa của em". Rồi một giấc mơ khác về mặt trời và tinh tú. Giu-se kể: "Em thấy mặt trời, mặt trăng và mười một ngôi sao sụp xuống lạy em".

Nghe những giấc mơ này, anh em Giu-se hết sức "ngứa tai". "Ngứa tai" quá! Hai nguyên nhân gây "ngứa mắt, ngứa tay" này đã gây ra sự tị hiềm, sự ức chế trong lòng anh em Giu-se.

Chúng ta không tiếp tục câu chuyện nữa. Điều quan trọng là: cơ hội thuận lợi đến. Cha Gia-cóp sai Giu-se đến thăm anh em đang chăn chiên ở xa. Chắc chắn Giu-se đi thăm anh em với lời chúc lành và quà tặng của cha. Nhưng khi vừa thấy Giu-se từ xa, họ đã bàn tính với nhau: "Thằng tướng chiêm bao kia đang đến! Bây giờ ta giết nó đi, ném nó xuống một cái giếng".

Sau nhiều bàn thảo, họ quyết định bán Giu-se cho những người lái buôn Ít-ma-en. Hình ảnh Giu-se bị anh em loại trừ, bị bán, chính là Chúa Giê-su. Ngài đã đến nhà Ngài, mà người nhà không tiếp đón (Ga 1,11). Ngài đã bị loại trừ ra ngoài. Ngài đã bị bán như Giu-se, bởi chính một người thân yêu của Ngài, một môn đệ, đó là Giu-đa Ít-ca-ri-ốt.

Thứ hai, Chúa Giê-su bị loại trừ nơi người con của ông chủ

Trong bài Tin Mừng, Chúa Giê-su kể dụ ngôn về những tá điền canh tác vườn nho. Ông chủ đã chuẩn bị mọi thứ cần thiết: vườn nho, hàng rào, bồn đập nho, tháp canh. Tất cả đã sẵn sàng cho mùa thu hoạch.

Đến mùa thu hoạch, đâu là phản ứng của những tá điền? Trước những nhóm gia nhân, những đầy tớ được sai đến để chia hoa lợi, họ đánh đập, giết chết. Rồi đến người con

một của ông, ông cũng sai đến lần cuối cùng, vì ông nghĩ: "Chúng sẽ nể con ta". Nhưng họ suy nghĩ và hành động khác. "Đưa con thừa tự đây rồi, giết quách nó đi, đoạt lấy gia tài nó".

Người con thừa tự của ông chủ bị giết chết, bị loại trừ, là hình ảnh của chính Chúa Giê-su. Chúa Giê-su được sai đến để sống với loài người, giống như hình ảnh những tá điền. Chúa đến với những ân phúc của Chúa Cha, và chính Chúa cũng là ân phúc của Chúa Cha. Tất cả được trao ban. Nhưng các tá điền không nhận ra ân phúc đó, lại bị lòng tham che mắt. Họ đã loại trừ người con, họ đã giết chết.

Và chúng ta biết, khi Chúa vừa kể dụ ngôn này xong, các thượng tế và người Pha-risê tìm cách bắt Ngài, muốn loại trừ Ngài, muốn giết chết Ngài. Và sau này, sự thể đã xảy ra như vậy.

Hai bài đọc đó, với hai hình ảnh của Giu-se và người con thừa tự, với cách loại trừ, diệt trừ, giết chết đó, cho chúng ta suy nghĩ gì? Về chúng ta, về xã hội chúng ta?

Điều thứ ba tôi muốn nói, đó là mầu nhiệm của sự ác

Thánh Phao-lô khi nói về tội lỗi, đã dùng một kiểu nói và ngài viết: "Mầu nhiệm của sự ác đang hoành hành" (2 Tx 2,7).

Thế giới này đã, đang muốn và thực sự đã hành động để loại trừ Chúa Giê-su, loại trừ Thiên Chúa ra ngoài. Thiên Chúa không được can dự vào đời sống của chúng tôi, của xã hội chúng tôi, của con người. Người ta hô hào: "Chúa chết rồi!".

Và bằng mọi cách, nhiều khi nhân danh cả tự do của con người, quyền của con người, để loại trừ Thiên Chúa, bằng nhiều cách hết sức tinh vi. Loại trừ Thiên Chúa khỏi con người, khỏi tâm trí con người, khỏi sinh hoạt xã hội. Và như chúng ta biết, một khi loại trừ Thiên Chúa, thì con người cũng loại trừ nhau, gây ra nhiều khổ đau.

Chúng ta là những người được mệnh danh là người nhà của Thiên Chúa, là Ki-tô hữu. Chúa Giê-su có thật sự hiện diện, sống động trong đời sống chúng ta không? Ngài có ảnh hưởng gì trên đời sống, những quyết định, những cách hành xử của chúng ta không? Không những của chúng ta với tư cách cá nhân, mà là tư cách cộng đoàn, cộng đồng, Giáo hội. Dịp Mùa Chay này, qua hai bài đọc mà chúng ta đang suy nghĩ, hãy cất vắn lương tâm xem.

Và cuối cùng, chúng ta hãy cầu nguyện mỗi ngày, giống như lời khẩn cầu của hai môn đệ trên đường Em-mau: "Lạy Chúa, xin ở lại với chúng con!" (Lc 24,29). Lạy Chúa, xin ở lại với chúng con!